IS-SAĊERDOZJU TA' KRISTU F'SOLIDARJETÀ MAGĦNA L-BNEDMIN (LHUD 5,1-4)

Mons. Lawrenz Sciberras

Mis-silta fuq imsemmija (Lhud 5, 1-4), id-deskrizzjoni tas-saċerdozju tħaddan fiha tliet elementi wara xulxin. L-ewwel hemm definizzjoni ġenerali, din tafferma relazzjoni doppja tal-qassis il-kbir, ma' Alla u mal-bnedmin; L-ewwel "Kull qassis il-kbir meħud minn fost il-bnedmin, hu mqiegħed għall-bnedmin f'dak li għandu x'jaqsam ma' Alla, biex joffri doni u sagrifiċċji għad-dnubiet". (5,1);

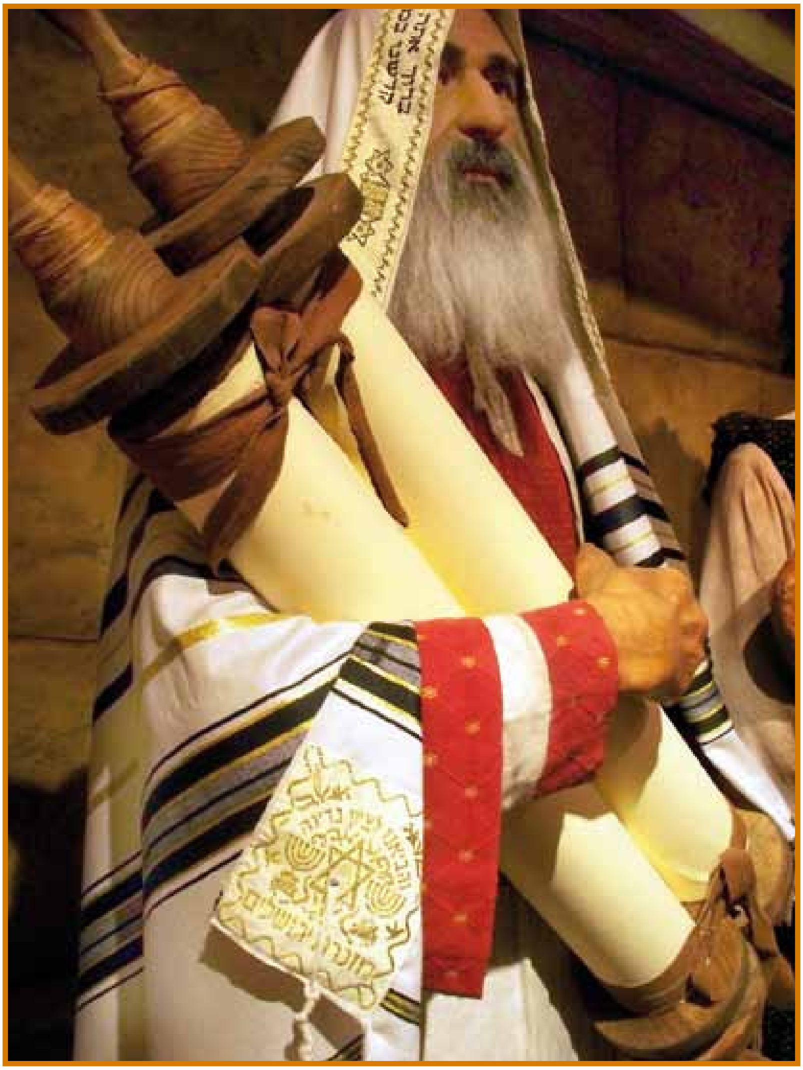

It-tieni hemm preżentazzjoni dwar ir-relazzjoni mal-bnedmin midinbin: "Hu dak li jista' jagħder 'il dawk li ma jafux u li jiżbaljaw, għax huwa mlibbes bid-dgħufija; u minħabba f'hekk għandu joffri sagrifiċċji għad-dnubiet tiegħu wkoll, bħalma joffrihom għad-dnubiet tal-poplu" (5,2-3).

It-tielet hemm preċisazzjoni dwar ir-relazzjoni ma' Alla: "Ħadd m'għandu jieħu b'idejh dal-ġieħ għalih innifsu, imma biss min hu msejjaħ minn Alla. Sewwasew kif kien imsejjaħ Aron" (5,4).

Definizzjoni

F'din id-definizzjoni naqraw hekk: "Kull qassis il-kbir meħud minn fost il-bnedmin, hu mqiegħed għall-bnedmin f'dak li għandu x'jaqsam ma' Alla" (5,1). Hawn din id-definizzjoni tinsisti fuq is-solidarjetà bejn il-qassis u l-bnedmin. F'din id-definizzjoni hemm il-prospettiva tat-Testment il-Ġdid dwar is-saċerdozju, biss b'differenza minn dak tat-Testment il-Qadim. Is-saċerdozju tat-Testment il-Qadim kien isir għal Alla.

F'Eżodu 28, 1 Alla qal lil Mosè: "Ressaq lejk lil ħuk Aron u lil uliedu, minn fost il-poplu ta' Iżrael, biex jaqduni bħala qassisin, … ". Hekk ukoll f'Eżodu 30, 30: "Int tidlek lil Aron u wliedu, u tikkonsagrahom biex iservuni ta' qassisin.". Mela fit-Testment il-Qadim il-qassis bħala bniedem tal-kult, qiegħed għas-servizz ta' Alla, biex jaqdi u jservi lil Alla. Però l-awtur tal-ittra lil-Lhud għandu il-kuraġġ li jgħid: "Kull qassis il-kbir meħud minn fost il-bnedmin, hu mqiegħed għall-bnedmin". Hawn issa l-awtur qiegħed jinsisti fuq ir-rabta doppja li torbot il-qassis mal-bnedmin.

Debħiet u sagrifiċċji

L-awtur jippreċiża li din il-medjazzjoni saċerdotali ssir grazzi għall-offerti u d-debħiet li jsiru fil-maqdes ta' Ġerusalemm. Jidher li hemm tliet tappi ta' moviment. (a) Moviment ta' irfigħ lejn Alla flimkien mal-offerti u s-sagrifiċċji. (b) imbagħad issir il-laqgħa ma' Alla, (ċ) wara hemm l-inżul fejn il-qassis iwassal lin-nies id-doni aċċettati minn Alla. Hawn l-awtur jitkellem minn moviment ta' irfigħ lejn Alla. Barra dan il-qassis il-kbir għandu jħossu ħanin u mimli mogħdrija lejn u ma' dawk li huma mlibbsin "bl-injoranza u l-iżball" (5,2). Għaliex dawn huma żewġ kundizzjonijiet li jnaqqsu ħafna l-gravità tal-ħtija. La inti ma tkunx taf, u dan ma jkunx ġej min-naħa tiegħek, allura l-piż tal-ħtija jonqos ħafna.

Żewġ kwalitajiet ta' dnubiet

It-Testment il-Qadim jagħmel għażla bejn żewġ kwalitajiet – kategoriji – ta' dnubiet. (**a**) Dawk li wieħed jaqa' fihom mingħajr ebda avvertenza (Num 15, 22-29). U (**b**) dawk li jsiru "b'wiċċu minn quddiem" (Num 15,30a). Din l-espressjoni tinftiehem għarfien sħiħ tad-dnub, mela hemm il-ħtija, Inti kont taf u xorta waħda tajt l-iva, il-kunsens tiegħek. Għal din it-tieni kwalità ta' dnub ma hemm previst ebda sagrifiċċju ta' espjazzjoni. Għax kull min jirribella bil-miftuħ kontra Alla dan għandu jiġi eliminat (Num 15,3-31) mela wkoll ikkastigat għal għemilu. Għall-ewwel kwalità wieħed jista' u għandu jagħmel is-sagrifiċċji ta' tpattija jew espjazzjoni.

Mhux hekk hemm però fit-Testment il-Ġdid, għaliex dan donnu għandu t-tendenza li jinkwadra

d-dnubiet fil-kategorija tal-injoranza. Għalhekk dawn iżommu li l-midneb ma jintebaħx bil-gravità sħiħa ta' dnubu. Hekk jinftiehmu l-kliem ta' Ġesù lil Missieru: "Missier aħfrilhom għaliex ma jafux x'inhuma jagħmlu" (Lq 23,34). Ukoll Pietru f'wieħed mill-ewwel diskorsi tiegħu qal lil-Lhud: "Jiena naf li intom dak li għamiltu kien ġej mill-injoranza kif ukoll għamlu l-kapijiet tagħkom" (Atti 3,17). Hawn Pietru ċekken sew il-ħtija mhux biss tal-poplu imma wkoll tas-Sinedristi. Din hija karatteristika ġdida tas-saċerdozju tat-Testment il-Ġdid meta mqabbel ma' dak tat-Testment il-Qadim: Mela l-qassis il-kbir għandu jħoss ħniena u mogħdrija mal-bnedmin midinbin, għaliex huwa wkoll qiegħed fl-istess sitwazzjoni tagħhom.

Ir-relazzjoni ma' Alla

Wara li l-awtur tal-Ittra lil-Lhud joħroġ għad-dawl l-aspett ta' solidarjetà bejn il-

qassis il-kbir u l-poplu, l-awtur jgħaddi għal dik ma' Alla. "Ħadd ma jista' jieħu fuqu nnifsu dan l-unur jekk ma jkunx imsejjaħ minn Alla, bħal Aron" (5,4). Li wieħed ikun saċerdot, din mhix xi konkwista tal-bniedem, imma don ta' Alla u għalhekk wieħed għandu jirċevih bl-umiltà u bid-disposizzjoni umli u mċekkna tal-qalb. Fir-realtà anke l-ewwel qassis il-kbir Aron ma għamilx lilu nnifsu qassis, imma ġie magħżul u msejjaħ minn Alla.

Fil-ktieb tan-Numri 16, 31-35 hemm storja tassew kerha u li tkexkex. Hawn jidher sew li s-saċerdozju mhux qiegħed hemm biex minħabba fih wieħed ikun fuq l-oħrajn u japprofitta minn dik il-pożizzjoni tiegħu. Bil-maqlub, is-saċerdozju qiegħed għas-servizz tal-poplu. Ukoll wieħed ma jistax jgħaddi din il-missjoni lill-oħrajn qisha kienet xi ħaġa li tintiret u forsi wkoll dan bi dritt. "Kif temm jgħid dan il-kliem inqasmet l-art taħthom, fetħet fommha, u belgħet lilhom u l-familji tagħhom, u n-nies kollha li kienu ma' Koraħ b'ġidhom b'kollox. U niżlu ħajjin huma u kull ma kellhom f'qiegħ l-art, ngħalqet l-art fuqhom, u nqerdu minn nofs il-ġemgħa" (Num 16, 31-32).

Konsolidarjetà ma' Kristu

F'din id-deskrizzjoni toħroġ fil-beraħ l-umiltà ta' Kristu u ċ-ċaħda sħiħa tiegħu għal awtoglorifikazzjoni. "Għax hekk ukoll Kristu ma tax lilu nnifsu l-ġieħ li jkun il-qassis il-kbir, imma dan tahulu Alla, li qallu: 'Ibni int; illum jien nissiltek.'" (5,5). Is-saċerdozju ta' Kristu mhux frott ta' xi ambizzjoni, biex jigglorifika lilu nnifsu, imma kien att volontarju ta' ubbidjenza: "…hawn jien ġejt biex nagħmel ir-rieda tiegħek, O Alla, " (Lhud 10,7) kif ukoll umiljazzjoni l-aktar kbira: "… ċekken lilu nnifsu, billi obda sal-mewt, anzi sal-mewt tas-salib." (Fil 2,8).

Is-siġil u l-konferma tas-saċerdozju ta' Kristu deher fl-aqwa tiegħu fil-passjoni u l-mewt ta' Ġesù. Kristu ġie ddikjarat QASSIS minn Alla Missieru wara l-konsagrazzjoni saċerdotali li din tikkonsisti fis-solidarjetà sħiħa mal-bnedmin sal-mewt. Kristu mela sar qassis permezz tal-passjoni tiegħu, biex hekk seħħ it-twettiq tas-salm 110 "Inti qassis għal dejjem bħal Melkisedek".

Ċertament Kristu diġà kien destinat mill-ewwel waqt għal dan is-saċerdozju, però l-waqt meta kiseb dan kollu u sħiħ tassew kien waqt il-passjoni. "U billi laħaq il-perfezzjoni, sar awtur tas-salvazzjoni ta' dejjem għal kull min jisma' minnu, wara li Alla għamlu l-qassis il-kbir skont l-ordni ta' Melkisedek" (Lhud 5,9-10). L-awtur tal-ittra lil-Lhud ikompli l-verità tat-tpattija: "Id-demm ta' Kristu, li bl-Ispirtu ta' dejjem offra lilu nnifsu vittma safja lil Alla, jista' jnaddaf il-kuxjenza tagħkom mill-għemil mejjet biex taqdu lil Alla ħaj" (Lhud 9,14).

Offerta drammatika

Fil-versi Lhud 5,7-10 toħroġ għad-dawl offerta drammatika

tassew. It-ton huwa differenti sew minn dak ta' qablu; u dan għaliex huwa wieħed ta' tagħlim. Issa t-ton isir drammatiku tassew. Il-kelmiet "fil-jiem li matulhom kien jgħix", juru d-dgħjufija tal-bniedem meta jkun espost għat-tbatija u l-mewt. Wara dan kollu hemm l-ogħla għotja, il-mewt. Din tiġi ppreżentata bħala debħa sagrifiċċju u fl-istess waqt bħala supplika. "Kristu offra talb u suppliki b'leħen għoli u bid-dmugħ lil dak li seta' jsalvah mill-mewt" (5,7).

Hawn ir-riferenza qiegħda għall-ġnien tal-Ġetsemani waqt ħin l-agunija tiegħu. Ġesù għadda minn sitwazzjoni tassew ta' tensjoni drammatika li wasslitu l-ewwel biex joħroġlu d-demm meta l-vini ta' moħħu inqatgħulu, it-tieni meta huwa beka u għajjat sew. Ma' dik ix-xena tremenda tal-Ġetsemani, l-awtur tal-ittra f'moħħu għandu wkoll l-għajjat miksur ta' Ġesù meta mdendel minn fuq is-salib. "Eli Eli, lema sabaqtani?" "Alla tiegħi, Alla tiegħi, għaliex tlaqtni?" (Mt 27, 46)

It-tifsira vera tal-fidwa

Dak biss li jgħaddi mill-provi l-aktar ibsin ikun akkwista l-fibra, u stamina vera tal-ubbidjenza. Hemm differenza kbira bejn id-disposizzjoni għall-ubbidjenza u dik meta tiġi ppruvata. L-inkarnazzjoni tiġbor fiha dan l-aspett. Hekk issa nistgħu nifhmu u nqabblu aktar it-tifsira sħiħa tal-inkarnazzjoni u r-redenzjoni. Ġesù laqa' u ħa n-natura tagħna umana fl-istat imġarraf tagħha! San Pawl, fl-Ittra lill-Efesin, jgħid li Ġesù ħa "il-kundizzjoni ta' skjav" (2,7) u mhux le l-kundizzjoni ta' iben. Anzi ġie mibgħut jixbahna "f'sura ta' ġisem tad-dnub". (Rum 8,3). Kristu ħa din in-natura tagħna biex jibdilha, jġeddidha mill-ġdid u hekk tkun taqbel mal-proġett ta' Alla. Din hi t-tifsira sħiħa tal-fidwa. Permezz ta' ġenerożità fl-ogħla grad, Kristu aċċetta li jsofri minn flokna u għal favur sħiħ tagħna dik it-tbatija li għalina kienet ħaġa indispensabbli. Għalhekk "U, billi laħaq il-perfezzjoni, sar awtur tas-salvazzjoni ta' dejjem għal kull min jisma' minnu, " (5,9).

Din hija tassew konklużjoni trijonfali tal-awtur tal-ittra!

Fl-agunija u l-passjoni, għalkemm kien għaddej minn tensjoni l-aktar kbira, Ġesù għaqqad aktar ir-relazzjoni tiegħu ma' dik ta' Alla, kif ukoll ir-relazzjoni tiegħu ma' dik ta' ħutu l-bnedmin. Fil-mewt tiegħu mbagħad fuq is-salib, Ġesù kompla wassal sal-aħħar din ir-rabta sa l-ogħla perfezzjoni.